

VALTUUSTOALOITTEEN TOIMEENPANO / ALLE 20-VUOTIAIDEN MAKSUTON EHKÄISY

Soteltk 17.02.2021 § 11

Sosiaali- ja terveysjohtaja Merja Honkanen (puhelin 044 4970 100):

Valtuusto on kokouksessaan 16.12.2020 § 74 vuoden 2021 talousarviota käsitellessään hyväksynyt sosiaali- ja terveyspalveluiden osalta alle 20-vuotiaiden maksuttoman ehkäisyn toteuttamisen. Talousarviossa vuodelle 2021 on 20.000 euroa määrärahavaraus neuvolan kustannuspaikalla 2400.

Terveyskeskuksen osastonhoitaja on yhteistoiminnassa neuvolatyön terveydenhoitajien kanssa valmistellut maksuttoman ehkäisyn ja seksuaalineuvonnan aloittamista. Tavoitteena on lisätä nuorten seksuaaliterveyttä ja -tietämystä, vähentää seksitautitartuntoja sekä raskaudenkeskeytyksiä, että vähentää näistä aiheutuvia taloudellisia kuluja ja terveysriskejä. Maksuttoman ehkäisyn tavoite on myös jakaa vastuuta ehkäisystä kattavammin molemmille sukupuolille ja tukea nuoren elämänhallintaa.

Maksuttoman ehkäisyn on todettu lisäävän ehkäisyn käyttöä. Kondomi ehkäisee parhaiten seksitauteja ja hormonaalinen ehkäisy sekä kierukka ehkäisevät tehokkaimmin raskauksia. Kondomeja täytyy olla saatavilla säännölliseen ehkäisyyn, matalalla kynnyksellä, siellä missä nuoret muutenkin liikkuvat (esimerkiksi kouluissa, oppilaitoksissa ja nuorisopaikoissa). Ehkäisymuotona tulisi olla hormonaalinen tai ei-hormonaalinen ehkäisy sekä kondomit. Ehkäisymenetelmän valinnassa on huomioitava yksilölliset tarpeet.

Maksuttoman ehkäisyn yhteydessä on tarjottava tietoa, ohjausta ja neuvontaa seksuaaliterveydestä nuorelle. Raskauden ehkäisyneuvontaan kuuluukin kokonaisvaltainen seksuaaliterveyden edistäminen. Sopivan ehkäisymenetelmän valinta edellyttää terveystaustatietojen kysymistä, haastattelua seksuaalikäyttäytymisestä ja elämäntilanteesta yleensä. Tämä tarjoaa luontevan tilaisuuden myös seksitautien ehkäisyyn, seksuaalineuvontaan ja esimerkiksi väkivaltakokemusten tai muiden vaikeuksien havaitsemiseen. Aiempiä enemmän huomiota kiinnitetään ikää ja hedelmällisyyttä koskevaan neuvontaan sekä tupakoinnista ja päihteistä puhumiseen.

TOIMIALAJOHTAJAN ESITYS: Sosiaali- ja terveyslautakunta päättää, että Muehoksen kunnassa on alle 20-vuotiaiden mahdollista saada hormonaalista ja ei-hormonaalista ehkäisyä, mukaan lukien pitkäkestoiset ehkäisymenetelmät 1.3.2021 alkaen. Maksutta tarjotaan erikseen sovitut valmisteet sekä kondomeja. Ehkäisyn lisäksi nuorille tarjotaan seksuaalineuvontaa. Maksuttoman ehkäisyn toteuttamisesta ja valituksesta koululaisille ja oppilaitoksissa opiskeleville vastaavat koulun ja opiskelijaterveydenhuollon terveydenhoitajat. Ne, jotka eivät kuulu koulu- ja opiskeluterveydenhuollon piiriin, ohjataan neuvolan ehkäisyterveydenhoitajien vastaanotoille. Ehkäisyvalmisteet jaetaan koulu- ja opiskeluterveydenhuollon sekä terveyskeskuksen neuvolan toimipisteissä.

PÄÄTÖS: Sosiaali- ja terveyslautakunta hyväksyi toimialajohtajan esityksen.
